

**TOKAJI II. RÁKÓCZI FERENC
ÁLTALÁNOS ISKOLA,
ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA**

**ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA**

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezetés

A pedagógiai program jogszabályháttére	4.
Az intézmény adatai	5.
Intézményünkről	6.

Nevelési program

Az iskolában folyó nevelő – oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	7.
A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	11.
A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	12.
A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység	13.
Gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok	14.
Az átlagostól eltérő tanulók képzésével kapcsolatos feladatok	14.
A kisebbségi és szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	15.
Felkészülés az egész életen át tartó tanulásra	15.
A nevelő-oktató eszközök és felszerelések jegyzéke	16.
A szülő, tanuló, a pedagógus együttműködésének formái	21.

Helyi tanterv

Zeneművészeti ág	22.
<u>Klasszikus zene</u>	23.
Billentyűs tanszak	23.
Zongora	23.
Kamarazene	58.
Zeneismeret tanszak	68.
Szolfézs (kötelező tárgy)	68.
<u>Népzene</u>	140.
Pengetős tanszak	140.
Citera	140.

Fúvós tanszak	176.
Népi furulyák	176.
Zeneismeret tanszak	198.
Népzenei ismeretek	198.
Néprajz	210.
Népi ének	217.
Népi kamarazene	238.
<u>Elektroakusztikus zene</u>	246.
Billentyűs tanszak	246.
Szintetizátor-keyboard	246.
Kamarazene	285.
Táncművészeti ág	293.
Néptánc tanszak	293.
Népi játék, néptánc	301.
Folklórismeret	317.
Népzenei alapismeretek	324.
Tánc történet	332.
Képző- és iparművészeti ág	343.
Képzőművészeti tanszak	346.
Grafika és festészet tanszak	346.
Vizuális alapozó gyakorlat	347.
Grafika és festészet alapjai	349.
Vizuális alkotó gyakorlat	355.
Grafika és festészet műhelygyakorlat	379.
Népművészet	397.
Művészettörténet	413.
Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek taneszközök kiválasztásának elvei	432.
Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei	432.
Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái	433.
A tanuló teljesítményének értékelése, minősítése	433.
A szorgalom értékelése, minősítése	434.
A művészeti alapvizsga és záróvizsga általános feltételei	435.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM JOGSZABÁLYI HÁTTERE

A közoktatással kapcsolatos általános jogszabályok:

- Magyarország Alaptörvénye – 2011. április 25.
- a 2011. évi CXCV. törvény a Nemzeti köznevelésről
- A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (aktuális módosításai)
- a 229/2012. (VIII.28) Kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet

Az alapfokú művészetoktatási intézmények struktúrájával, cél- és feladatrendszerével, tartalmi szabályozásával kapcsolatos fontosabb jogszabály:

- Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet.
- A fenti rendelet 3/2011. (I.26.) NEFMI rendelettel kiadott 2. sz. melléklete

AZ INTÉZMÉNY ADATAI

Az intézmény hivatalos neve: **Tokaji II Rákóczi Ferenc Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola**

Az intézmény rövid neve: *Tokaji II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola*

Az intézményegység rövid neve: Alapfokú Művészeti Iskola

Székhelye: 3910 Tokaj, Bajcsy-Zsilinszky Endre út 7-9. sz.

Típusa: közös igazgatású köznevelési intézmény

OM azonosító száma: 028945

Az Alapfokú Művészeti Iskolában működő művészeti ágak:

Zeneművészet, táncművészet, képző- és iparművészet

Az intézmény tanszakai 2011. szeptember 1-től:

Zeneművészeti ágon

Klasszikus zene:

- Billentyűs tanszak (2)+6+4 évfolyamon
Zongora
- Zeneismeret tanszak (szolfézs kötelező tárgy)

Elektroakusztikus zene:

- Billentyűs tanszak (2)+6+4 évfolyamon
szintetizátor-keyboard

Népzene:

- Fúvós tanszak (2)+6+4 évfolyamon
népi furulyák
- Pengetős tanszak (2)+6+4 évfolyamon
citera
- Zeneismereti tanszak (2)+6 évfolyamon
népzenei ismeretek

Táncművészeti ágon

- Néptánc tanszak (2)+6+4 évfolyamon

Képző- és iparművészeti ágon

- Képzőművészeti tanszak (2)+3 évfolyamon
- Grafika és festészet tanszak 3+4 évfolyamon

Az intézmény alapító szerve:

Tokaj Város Önkormányzata

Alapítás éve:

1996.

Az intézmény fenntartója és felügyeleti szerve:

Klebelsberg Intézményfenntartó Központ

Címe:

1051 Budapest, Nádor u. 32.

<i>Az intézmény igazgatója:</i>	Deákné Bobok Katalin
<i>Az intézményegység vezetője:</i>	Zborainé Farkas Mária
<i>Nevelőtestületi jóváhagyás dátuma:</i>	2015. december 15.
<i>Tervezett felülvizsgálat időpontja:</i>	2018/19. tanév

(Amennyiben arról jogszabály másképp nem rendelkezik.)

Intézményünkről

1993-ban három művészeti ágban: zene, tánc és képzőművészet területén indult meg az iskolarendszerű képzés. Céljaink között szerepelt és - ma is időszerű - az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok megismertetése, értékeinek megőrzése. A művészeti nevelés a személyiségformálás specifikus lehetőségeit használja ki, melynek fontos mozzanata, hogy rendszeresen átél, pozitív élményekkel alakítsa ki azokat az emberi tulajdonságokat, magatartási szokásokat, amelyek a művészetek területén az eredményes befogadás és szereplés összetevői.

Célunk nem művészképzés alapfokon, hanem művészetet, művészeti alkotásokat értő és szerető emberek nevelése. Ám a feltáruló tehetségeknek is terepet kínálunk: képességeik fejlődésének irányába ható feladatokkal tereljük a művészeti középiskolák, a művészi pálya felé.

Az alapfokú művészetoktatás céljait és funkcióit figyelembe véve kívánjuk biztosítani e területen is a városunkban élő és a térségből bejáró gyerekek esélyegyenlőségét. A leglényegesebb számunkra azonban az, hogy a művészeti alapiskola tanszakainak növendékei a foglalkozások alatt legyenek felszabadultak, s érezzék meg az alkotás semmivel sem pótolható örömét.

I. A nevelő – oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai és eljárásai

A művészeti tevékenység, mint minden tevékenység magában hordozza a személyiségformálás specifikus lehetőségét. A művészeti nevelés alapja a nemzeti és egyetemes kultúra és a mindennapi élet esztétikai jelentéssel bíró tartománya. A művészeti nevelés biztosítja a tanulás személyes tapasztalati módját. A tanulók élményszerűen tapasztalhatják meg a művészeti stílusok és irányzatok sokszínűségét, valamint azokat a kifejezési formákat, amelyek a zeneművészetben, táncművészetben, képző-és iparművészetben ötvöződnek.

1. Az alapfokú művészeti nevelés tárja fel a művészet megőrkítő, átörökítő szerepét, értesse meg, hogy az alkotás a legértékesebb alapképesség.
2. A művészeti nevelés alapozza meg a tanuló esztétikai szemléletét, kommunikációs képességét, az értékes alkotások iránti igényét.
3. Rendszeresen átélte pozitív élményekkel alakítsa ki azokat az emberi tulajdonságokat, magatartási szokásokat, amelyek a művészetek területén az eredményes szereplés összetevői.
4. A művészeti nevelés az alkotó típusú tevékenységek megismertetése által járuljon hozzá az akarati, az alkotó-alakító cselekvőképesség fejlesztéséhez.
5. Legyen az érzelmi és esztétikai nevelés eszközeivel az általános iskola, a család és a környezet személyiségformáló tevékenységek kiegészítése.
6. Célja a tanulók ízlésének, érdeklődésének, igényességének, esztétikai- és mozgáskultúrájának megalapozása, fejlesztése.
7. A tanulók felkészítése szabadidejük tartalmas eltöltésére, amatőr társas muzsikálásra, táncrea.
8. Az életkornak megfelelő művészeti tárgyú könyvek, ismeretterjesztő művek olvasására való ösztönzés. Hanzóanyag hallgatása.
9. A művészeti értékek szeretetére, rendszeres hangverseny- és képzőművészeti kiállítások látogatásra, a rádió és televízió zenei-, tánc- és képzőművészeti műsorai, művészfilmek, az ilyen témájú események iránti érdeklődésre nevelés. Az internet adta lehetőségek kihasználása.
10. A tehetségek felkutatása, tehetséggondozás, az esetleges művészeti irányultságú pályaválasztásra való felkészítés.
11. A hátrányos helyzetű tanulók segítése.
12. Együttműködés más intézményekkel, részvállalás intézményi, városi térségi kulturális és közművelődési feladatokból

Alapelvek:

1. A fenntartó elvárásainak megfelelés
2. Intézmény-egységünk nyitott minden egyes partnerünk, illetve megrendelőnk felé.

Legfontosabb partnerünk, illetve megrendelőink a szülők, gyerekek és a fenntartó önkormányzat. Az ő általuk felénk támasztott, nyíltan megfogalmazott igények kielégítése, ezeknek megfelelés a legfőbb törekvésünk.

A demokratizmus elveinek megfelelően fórumokat biztosítunk egyrészt igényeik, másrészt észrevételeik (kritikáik, bírázataik) megfogalmazásához.

3. Személyiségfejlesztés, élménynyújtás, gyermekközpontúság

„A személyiségfejlesztés az önfejlődés elősegítése, a belső lehetőségeket kicsaló és azokat társas kapcsolatban kipróbáló öntapasztalás folyamata, melynek során arra építünk, ami a személyiségünkben lehetőségként adott. Olyan élményekkel szolgáljuk e fejlesztőmunkát leginkább, amelyekben a gyermek önmaga rájöhet arra, hogy mire képes.” (Bagdy Emőke)

Hangsúlyozzuk a komplex személyiségfejlesztés felvállalását, amely az intellektuális nevelés mellett kihasználja, alkalmazza a művészeti nevelés lehetőségeit.

A gyermekeknek a foglalkozásokon a megszokott pedagógiai helyzettől eltérő szabad, felszabadult, a spontaneitást, a kreativitást támogató, elfogadó klímára van szükségük a művészi kibontakozáshoz. Meg kell tanítanunk őket az elfogulatlan, nyitott, „rácsodálkozó” attitűdre, valódi gyermeki vonások megnyilvánulásaira.

Iskolánkba egyéni, tanári vagy szülői motiváció alapján jelentkeznek a gyerekek, ami azért lényeges, mert a művészetekre nyitott, fogékony gyermek rendszerint szívesen és örömmel fogadja be a tananyagot, és az elsajátítás folyamata is könnyebb.

Tapasztalataink szerint beilleszkedési nehézségekkel nem kell megküzdniük a tanulóknak, ami a nyugodt, harmónikus tanórai légkörnek, a sokszínű egyéni képességek pedagógiai elfogadásának, a segítő, inspiráló tanári hozzáállásnak, az együtt alkotásnak, zenélésnek és a gyakori rendezvényeknek köszönhető.

Az alapfokú művészetoktatás segíthet a tanulási kudarcok kezelésében:

A problémaérzékenység, az analízis, az újrastruktúrázás, a fantázia, a kifejezőképesség a lényeglátás kifinomulhat és hozzájárul a jobb tanulmányi eredmények eléréséhez. A művészetekkel foglalkozó gyerekek ráadásul gyakran találhatnak arra alkalmat, hogy feszültségeiket „kitáncolják, kizenéljék, kialakossák” magukból. Ezáltal eredményesebb tanulásra lesznek képesek.

4. Integrált nevelés, differenciálás, egyéni bábásmód, esélyegyenlőség:

Az intézmény általános iskolai intézmény-egységében integráltan oktatott tanulók számára biztosítjuk adottságaiknak, érdeklődési körüknek megfelelő tanszakválasztás lehetőségét.

A művészeti képzésben való részvételük nagyban hozzájárul mentális állapotuk, érzelmi fejlődésük, szocializációjuk fejlesztéséhez.

5. Tehetséggondozás

„A zenei tehetség veleszületett potenciál, ami 9 éves korig fejlődőképes, és befolyásolható mind kedvező, mind kedvezőtlen irányba. Ebben a fejlődési stádiumban szükség van a zenei tapasztalatokra és fejlesztő tevékenységre, hogy ezt a potenciált fenntartsuk. Minél nagyobb a tehetség, annál több fejlesztésre van szüksége. 9 éves kor után a tehetség „stabilizálódik.” – Gordon

Célok:

Stratégiai céljaink:

- A művészetoktatás egészét átható minőségközpontú szemlélet elérése
- Az egységes nevelői szemlélet kialakítása
- A következetes követelés és igényesség szerinti munkavégzés
- Az általános erkölcsi értékek, humán magatartás minták, pozitív szokásrendszerek átadása, tudatosítása
- Egyénre szabott motiválással a tehetséggondozás hatékonyságának megőrzése
- Az iskolahasználók, illetve pedagógusok igényeinek megfelelően az intézmény szolgáltató jellegének további erősítése
- A társintézmény-egységek vezetőivel, munkatársaival való jó együttműködés fenntartása, közös rendezvények szervezése
- Esélyegyenlőség biztosítása hátrányos helyzetű és roma származású tanulóink számára.
- A város kulturális életében aktív, rendszeres részvétel.

Operatív céljaink:

Az intézmény-egységet átfogó minőségközpontú szemlélet kialakítása érdekében:

- Az önfejlesztés, az önművelés, az önértékelés igényének fenntartása
- Tudásszerzésre való igény kialakítása a tanulóknak és pedagógusokban egyaránt.
- Új módszerek megismerésére belső továbbképzések szervezése
- Szakmai versenyeken való megmérettetés biztosítása
- Egy tanév során minden tanuló részvételének biztosítása a növendék hangversenyeken, színpadi bemutatásokon, kiállításokon.

A tehetséggondozás hatékonysága érdekében:

- A problémafelismerő, problémamegoldó képesség igényének fenntartása
- Tehetséggondozás egyénre szabottan, illetve tehetséggondozó program akkreditálása
- A folyamatos, személyre szabott fejlesztés megvalósítása
- Komplex személyiségfejlesztő program alkalmazása.

Az iskolahasználók igényeihez alkalmazkodó szolgáltató jelleg erősítése érdekében:

- A tanulók, szülők igényeinek figyelembe vétele.
- Megfelelő színpadi megjelenés, jó minőségű iskolai hangszerek biztosítása
- Művészeti tábor szervezése

A nagyobb esélyegyenlőség biztosítása érdekében:

- A szociális hátrányok kompenzálása

- Sajátos módszerek kidolgozása
- Speciális tanmenetek készítése
- Kreativitásfejlesztés

Célkitűzéseink:

- Iskolánk tanulói létszáma minden tanévben haladja meg a 100 főt.
- Iskolánkban megfelelő végzettségű, kiváló szakemberek dolgozzanak.
- Szakmai regionális, területi és –lehetőség szerint – országos versenyeken minden tanszak tanulói vegyenek részt.
- Évről évre növekedjen a szakirányú továbbtanulók száma.
- A korszerű technikai eszközök széles körű alkalmazása.

Feladatok

A pedagógiai alapelvek elérését meghatározó célrendszer konkrét feladatok elvégzésével valósulhat meg:

- Rendszeres értékelés, önértékelés (gyakorisága az értékelésnél meghatározott),
- Rendszeres igényfelmérés
- Érdekes, motiváló feladatok adása a tanulók megtartása érdekében.
- Személyre szabott feladatok megfogalmazása, differenciálás
- Többirányú művészeti készségek kialakítása.
- Félévi, év végi vizsgák, hangversenyek bemutatók, kiállítások szervezése
- Szakmai versenyekre való felkészítés

A feladatok megoldása érdekében alkalmazott tevékenységformák, **módszerek, eszközök, eljárások:**

- Tehetséggondozó eljárások (dúsítás, gyorsítás)
Dúsítás: az ismeretanyag mélyebb, sűrítettebb feldolgozása
Gyorsítás: az egyes tanulási szakaszok lerövidítése
- Kreativitásfejlesztő tevékenységrendszer
- Egyénre szabott személyiségfejlesztő módszerek
- Közösségfejlesztő módszer
- Kiscsoportos oktatás
- Bemutatók, szemléltetések
- Tanórán kívüli foglalkozások (szereplések, művészeti tábor, hangversenyek, előadások és kiállítások látogatása)

Nevelési eszközök:

- Minta, példa, példakövetés, egyéni utak bejárásának lehetővé tétele

Ösztönző eszközök:

- Megerősítés, biztatás, dicséret, szereplés, kiállítás, fellépés, jutalmazás

III. Személyiségfejlesztés

A művészeti nevelés a leghatékonyabb személyiségformáló eszköz, mely érzelmeken keresztül hat az értelemre. Az ismeretek, a készségek, a képességek, a jártasságok, az attitűdök megszerzését, rögzítését az alkotó munka folyamata által biztosítja.

Az intézmény önmeghatározásából kiindulva a művészeti alapiskola mint intézményegység alapvetően fontosnak tartja és kiemelten kezeli a személyiségfejlesztés folyamatos megvalósítását.

Célunk:

- Az önfejlődés elősegítése a belső lehetőségeket kicsaló és azokat társas kapcsolatban kipróbáló öntapasztalás folyamatában. Ennek során arra építünk, ami a gyerekek személyiségében lehetőségként adott. Olyan élményekkel szolgáljuk ezt a fejlesztő munkát, amelyben a gyermek önmaga rájöhet arra, hogy mire képes.
- A személyiségfejlesztésben kiemelt szerepe van a nevelő személyiségének. Hiteles példát, modellt kell nyújtania. Ehhez a tanároknak is fontos ismerniük saját személyiségüket, személyiség jegyeik ismeretében arra kell törekedniük, hogy pozitív legyen ez a modell, amely a növendékekre óhatatlanul közvetlenül hat. Felkészülteknek, speciális tudással, képességekkel, főiskolai illetve egyetemi diplomával rendelkezőknek kell lenniük. Legyenek nyíltak, őszinték, kreatívak. Rendelkezzenek jó kapcsolatteremtő képességgel, legyenek képesek a rájuk bízott gyermekek személyiségének pozitív irányú fejlesztésére.
- Óriási szerepe van az alkalmazott módszereknek, gyakorlatnak, a cselekvésre serkentő motivációnak, a tanár-diák együttműködési készségének. Ezek átgondolása, személyre szóló tervezése a tanárok mindennapi feladata az órákra való felkészülés során.

Feladatok:

- Az értelmi, érzelmi képességek fejlesztése
- Önismeret, kreativitás fejlesztése
- Empátianövelés
- Társas készség fejlesztése
- Akarati tényezők, megküzdés fejlesztése
- Pozitív minták átvétele

IV. Közösségfejlesztés

A személyiségfejlesztés iskolai közösségben történik. A művészeti oktató-nevelő munka tehát nemcsak az egyén önmagához mért fejlesztését, helyes önértékelését foglalja magában, hanem a közösséghez való viszonyának fejlesztését is.

Az iskolánkban megvalósuló alapfokú művészetoktatás egyik ága a táncművészet eleve közösségi tevékenység. A programban szereplő közös produkciók, fellépések segítik az összetartozás, egymásra utaltság érzésének gyakori átélését.

A zene és képzőművészeti ág is épít a közös alkotómunkára. A növendékek a képzés során elsajátítják a közösségi élethez szükséges kompetenciákat:

- Versenyre való felkészülés
- Művészeti tábor
- Szakmai kirándulások
- Egymásra utaltság
- Mások elfogadása
- Kapcsolatteremtési képesség
- Szereptől függő alá-, fölérendelési viszony
- Egy mindenkiért, mindenki egyért.

Feladatunknak tekintjük:

- a sikerek és kudarcok közös feldolgozását, a motivációs bázis újabb és újabb közösségi élménnyel történő állandósítását.
- Az egyén aktív tagja legyen a közösségnek, nyitott legyen, merjen megnyilvánulni.
- Kommunikációs képességei fejlődjenek.

A közösségformálás szakaszai:

1. A felvett növendékekből csoportok alkotása.
2. Megegyezés a célkitűzésekben, a teljesítményelvárásokban.
3. Minden csoporttagra szakítunk időt, meghallgatjuk kétségeit. Megmagyarázzuk az egyéni részvétel jelentőségét.
4. Ösztönzés az egyén aktív részvételére
5. Csapatszellem megteremtése, csoporton belüli hagyományok kialakítása
6. A csoport munkájának és hatékonyságának ellenőrzése. (fellépések, öntevékenység)

V. Képességfejlesztés, tehetséggondozás

A tehetség a mi értelmezésünkben valamely adottságnak, képességnek vagy képesség együttesnek kimagasló szintje, a feladatok iránti elkötelezettség és magas szintű kreativitás kölcsönhatása. A kreativitás pedig alkotásra való képesség.

Megoldási módok:

- A személyiségmegismerő és képességfeltáró munka után egyéni haladási ütem megvalósítása (egyéni órák)
- Gyorsítás (tanulási szakaszok lerövidítése: osztályozó vizsga letétele után magasabb évfolyamba léphet a növendék.)
- Dúsítás (egy-egy téma mélyebb feldolgozása)
- Szakirányú továbbtanulást segítő foglalkozások

A tehetség és a képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek: pályázatokon, versenyeken, bemutatókon, kiállításokon, egyéb rendezvényeken való részvétel. Ezeket az éves tervünkben rögzítjük, aktualizáljuk, konkretizáljuk.

Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása főleg a következőket foglalja magában:

- az előzetes tudás és tapasztalatok mozgósítása;
- az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások kiépítése;
- a csoportos tanulás

Módszerei:

- a kooperatív csoportmunka;
- az emlékezet erősítése,
- a célszerű rögzítési módszerek kialakítása;
- a gondolkodási kultúra művelése;
- az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása;

A pedagógus fontos feladata, hogy megismerje a tanulók sajátos tanulási módjait, stratégiáit, stílusát, szokásait. Vegye figyelembe a megismerés életkori és egyéni jellemzőit, ezekre alapozza a tanulás fejlesztését.

Az iskolai nevelés hatékonyságának növelése szempontjából nagy lehetőségeket rejt magában a kulcskompetenciák folyamatos és tervszerű fejlesztése. Kulcskompetenciáknak tekinthetők mindenekelőtt a társadalmi és természeti környezetben való egyéni, hétköznapi tájékozódást, az ismeretek alkalmazását, más ismeretekkel való összekapcsolását segítő képességek.

A kulcskompetenciák mindig az autonóm személyiség kifejlődését, kibontakozását segítik, komplex tudást jelenítenek meg, amelyet jól szervezett ismeretekre és alapkészségekre lehet ráépíteni. A képességfejlesztést össze kell kapcsolni a fejlődést befolyásoló érzelmi, motivációs tényezők megerősítésével, például a pozitív önkép kialakításával, a megismerés örömeinek felfedeztetésével, a gyermekek együttműködését igénylő tevékenységek szervezésével.

VI. Gyermekek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység átfogja az iskolai élet egészét azzal a céllal, hogy biztosítsa a gyermeket megillető jogok érvényesülését, védő – óvó intézkedést tegyen a rászorulóknak érdekében, őrkdjön a veszélyeztetett, a hátrányos helyzetű gyermekek elviselhető életlehetőségei felett. Nem különül el a nevelés és oktatás feladataitól, hiszen a tanuló fejlődését, felzárkóztatását biztosító tevékenység önmagában e kötelezettség legfontosabb alkotó eleme.

- Nevelőink feltárnak minden olyan befolyásoló, zavaró, gátló tényezőt, amely megnehezíti, meggátolja a tanuló képességeinek a kibontakozását.
- Pedagógiai eszközökkel törekszünk a káros hatások megelőzésére, illetve ellensúlyozására.
- Nevelőink napi kapcsolatot tartanak az általános iskola gyermek- és ifjúságvédelmi felelősével.

Feladatunknak tekintjük:

- a család anyagi helyzetének megfelelően a különféle támogatások – pénzbeli és természetbeli – felkutatását, a hozzájutás segítését, valamint tanácsadást a családegyesítő tevékenységhez.
- Segítségnyújtást a kultúrált szabadidő eltöltéséhez, az életkoruknak, fejlettségüknek megfelelő rendezvényeken történő részvételhez.
- Kötelességünknek tartjuk a gyors és hatékony intézkedést, a gyermeket veszélyeztető helyzetben.
- Folyamatosan ellenőrizni a tanuló eredményeit, a rendszeres iskolába járást.

VII. Az átlagostól eltérő tanulók képzésével kapcsolatos feladataink

A gyermekek közötti különbségek óriásiak lehetnek. Tudjuk azt, hogy minden gyermek egyedi, megismételhetetlen. Minden gyermeknek egyéni nevelési, oktatási szükségletei, igényei, lehetőségei vannak. Különösen érvényes ez a tanulási nehézségeknek kitett tanulóknak. Kiemelt fontosságúnak tartjuk a tünetek feltérképezése és észlelése után a felzárkóztatásukat.

- A tanulók tanulási problémáit felismerve szükség esetén megfelelő szakmai segítséghez juttatjuk őket.
- A korrepetálások, felzárkóztatások célja az alapképességek fejlesztése és a tantervi követelményekhez való felzárkóztatás azoknál a tantárgyaknál, ahol probléma jelentkezik.
- Egyéni bánásmódot és egyénre szabott lassúbb ütemű tananyag feldolgozást biztosítunk számukra.

A felfedezett „kimagasló” tehetségekkel is kiemelten foglalkozunk.

- „dúsítás” alkalmazásával lehetővé tesszük a gyorsabb haladást, biztosítjuk számukra a versenyzési, szereplési lehetőségeket, ambicionáljuk őket a szakirányú továbbtanulásra.

VIII. A kisebbségi illetve a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A szociális hátrányok enyhítésében nagy szerepet tulajdonítunk annak, hogy minden gyermek számára egyenlően jó feltételeket, gazdag anyagválasztékot, jó felszerelést, kiváló személyi feltételeket biztosítsunk.

Ehhez szükséges a hátrányokkal küzdő gyermekek feltérképezése, problémáik megismerése. A szülőkkel való kapcsolattartás segíthet megismerni a családot, és információt nyerhetünk a tanulóról:

- Otthoni tanulás, gyakorlás lehetőségei
- Nevelési módszerek
- Szülő – gyerek kapcsolat
- Család szociális helyzete
- Kulturális színvonal

Tájékoztatjuk a rászorultakat a helyi, regionális, országos támogatások lehetőségeiről. (pl. ingyenes tankönyv, tandíjmentesség lehetőségei, hangszerkölcsonzés megkönnyítése)

A *kisebbséghez* tartozó növendékeink esélyegyenlőségét maximálisan igyekszünk biztosítani.

IX. Felkészülés az egész életen át tartó tanulásra

Az iskola közösségében minden egyénnek adjunk lehetőséget arra, hogy képességeit fejlesztve a lehető legtöbbet hozza ki magából, fejlődjön jelleme, személyisége. Legyen felkészült az egész életen át tartó tanulásra.

Felkészítjük a gyermekeket arra, hogy el tudjanak igazodni változó élethelyzetekben, meg tudják oldani a minduntalan felvetődő problémákat, tudjanak alkalmazkodni, váltani ha szükség van rá. Az „oktatásról” a kulcs kompetenciák fejlesztésére, az eredményes tanulásra helyezzük a hangsúlyt.

Hangsúlyozzuk a komplex személyiségfejlesztés felvállalását, amely az intellektuális fejlesztés mellett az erőteljesebb nevelési funkciók vállalását is jelenti.

Hagyományaink és új törekvéseink alapján egyre nagyobb nyitottságot, elfogadóbb magatartást, toleranciát, bizalmat hirdetünk tanulóink és szüleik felé.

X. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő – oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

1. ZENEMŰVÉSZEZET

<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Mennyiségi mutató</i>	<i>Megjegyzés</i>
Helyiségek		
egyéni és kiscsoportos órák tanterme	a tanszakok és a tanulók létszámának figyelembevételével, az iskola munkarendje szerint az egyidejűleg megtartott egyéni és kiscsoportos foglalkozásokhoz szükséges számban	a fúvós hangszerek oktatására használt helyiségek hangszigetelése, valamint az alapvető akusztikai szempontok figyelembevétele szükséges
csoportos órák, együttesek tanterme, próbaterme	a csoport, illetve az együttesek létszámának figyelembevételével, az iskola munkarendje szerint az egyidejűleg megtartott csoportos foglalkozásokhoz szükséges számban	a kamarazene, énekkar helyiségei közös hasznosításúak is lehetnek
hangversenyterem csatlakozó helyiségekkel	iskolánként (székhelyen vagy telephelyen) 1	figyelembe vehető más célra létesített (többcélú hasznosítás szempontjai szerint kialakított), nagyméretű terem is, amennyiben a hangversenyterem funkciójának megfelel: pl: az iskola aulája
Helyiségek bútorzata, egyéb berendezési tárgyai és oktatási eszközei		
Egyéni órák, csoportos órák, együttesek tanterme		
tanári asztal	1	
tanári szék	1	
tanulói asztalok, székek	tanulók létszámának figyelembevételével	életkornak megfelelő méretben, mozgáskorlátozottak és gyengénlátók esetén állítható magasságú, dönthető lapú, peremes, egyszemélyes asztalok; gyengénlátóknál szükség szerint egyéni megvilágítási lehetőséggel; a mozgáskorlátozottak székei állítható magasságú ülőkével, lábtartóval
ruhatároló (fogasok)	tanulók létszámának figyelembevételével	
ötvonalas tábla, ötvonalas nyitható tábla, mágneses tábla	választás szerint tantermenként 1	elméleti, csoportos órák helyiségébe
írásvetítő, diavetítő, episzkóp	1	elméleti, csoportos órák helyiségébe
videolejátszó, televízió	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	

Alapfokú Művészeti Iskola Pedagógiai Programja

számítógép, CD-ROM	elméleti tantermenként 5	Az általános iskola számítástechnikai szaktantermében biztosított
nyomtató	iskolánként 3	
szekrény	tantermenként 1	
zongora vagy pianínó	tantermenként 1	
zongoraszék	tantermenként 1	zongoratermekben 2
lábzsámoly	tantermenként 2	a gitár és a zongora teremben
álló tükör	tantermenként 1	a fúvós tanszakok termeiben
tanított hangszer	hangszerfajtánként és méretenként tanszakonként, illetve szakonként 1	
tanított hangszer, tanulói használatra	az adott hangszert tanulók 30%-ának megfelelő számban	kivéve a zongora, hárfa, orgona, valamint a mérete és súlya alapján kézi szállításra nem alkalmas hangszerek
hangszertartozékok	tanárok létszáma szerint 1 garnitúra	
metronom	tantermenként 1	
magnetofon	tantermenként 1	
lemezjátszó, CD-lejátszó	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 2	
zenekari pultok	iskolánként (székhelyen és telephelyen) az együttesek létszámának figyelembevételével	együttesek helyiségébe
kottatartó állvány	tantermenként 2	
párolgató	tantermenként 1	
szeméttároló	helyiségenként 1	
hangversenyterem (csatlakozó helyiségekkel)		(befogadóképessége a tanulók létszámának legalább az 1/3-a szerint)
szék	a terem befogadóképessége szerint	
zongora	1	
zongoraszék	1	
zenekari pultok	az együttesek létszámának figyelembevételével	
karmesteri dobogó	1	
énekkari dobogó	iskolánként (székhelyen) a tanulók létszámának figyelembevételével	

mikrofon	1
alapvető színpadi világítástechnikai és akusztikai berendezés	1
erősítő berendezés (tartozékokkal)	1
hangológép	iskolánként (székhelyen) 1

2. TÁNCMŰVÉSZET

(néptánc tanszak)

<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Mennyiségi mutató</i>	<i>Megjegyzés</i>
Helyiségek		
tanterem	a csoport, illetve az együttesek létszámának figyelembevételével, az iskola munkarendje szerint az egyidejűleg megtartott csoportos foglalkozásokhoz szükséges számban	más művészeti ágakkal, tanszakokkal közös helyiségként is kialakítható, ha a tanulók és a csoportok száma azt lehetővé teszi
táncterem (balett-terem)	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	figyelembe vehető más célra létesített, de funkciójának megfelelő, a többcélú hasznosítás szempontjai szerint kialakított nagyméretű terem is
tanári öltöző, tusoló	iskolánként (székhelyen és telephelyen) nemenként 1	
tanulói öltöző, tusoló	iskolánként (székhelyen és telephelyen) nemenként 1	
kellék- és jelmeztár	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	
Helyiségek bútorzata, egyéb berendezési tárgyai és oktatási eszközei		
Tanterem		
tanulói asztalok, székek	tanulók létszámának figyelembevételével	
tanári asztal, szék	tantermenként 1	
eszköztároló szekrény	tantermenként 1	
tábla	tantermenként 1	elméleti órák helyiségébe
ruhatároló (fogas)	tanulók létszámának figyelembevételével	folyosóra is elhelyezhető

Alapfokú Művészeti Iskola Pedagógiai Programja

magnetofon, CD vagy lemezjátszó	tantermenként 1	
televízió, videokamera, videolejátszó	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	
szeméttároló	helyiségenként 1	
Táncterem, balett-terem		megfelelő faburkolatú padlózattal
zongora vagy pianínó	1	
zongoraszék	1	
tükrrel borított falfelület		legalább a terem egyik oldalán
balettszőnyeg	1	
falba rögzített 5-6 cm átmérőjű farudak	tanulók létszámának figyelembevételével	a tanulók kora szerinti magasságba függesztve
audio készülék, erősítő berendezés tartozékokkal	1	

3. KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZEZET

<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Mennyiségi mutató</i>	<i>Megjegyzés</i>
Helyiségek		
előadóterem, tanterem	a tanszakok és a tanulók létszámának figyelembevételével, az iskola munkarendje szerint az egyidejűleg megtartott csoportos foglalkozásokhoz szükséges számban	művészeti ágak, tanszakok közös helyiségeként is kialakítható, ha a tanulók és a csoportok száma azt lehetővé teszi
műterem, rajzterem, tanszaki műhelyterem	a tanszakok és a tanulók létszámának figyelembevételével, az iskola munkarendje szerint az egyidejűleg megtartott csoportos foglalkozásokhoz szükséges számban	megfelelő megvilágítással és jól tisztítható csúszásmentes padlózattal; az egészségre ártalmas anyagokkal dolgozó tanszakok műhelytermeit elszívó berendezéssel kell ellátni, és gondoskodni kell az egyéni védőfelszerelésekről is
számítógépterem	a tanszakok és a tanulók számának figyelembevételével, az iskola munkarendje szerint az egyidejűleg megtartott csoportos foglalkozásokhoz szükséges számban	grafika, fotó-video, tanszakhoz kötelező, textilműves és egyéb tanszakokhoz ajánlott
helyiségek bútorzata, egyéb berendezési tárgyai és oktatási		

Alapfokú Művészeti Iskola Pedagógiai Programja

---

eszközei

előadóterem, tanterem

tanulói asztalok, székek

a tanulók létszámának
figyelembevételével

nevelői asztal, szék

tantermenként 1

tárolószekrény

tantermenként 1

tábla

tantermenként 1

magnetofon vagy CD-lejátszó

tantermenként 1

video (lejátszó, felvevő) televízió,
videokamera

iskolánként 1

diavetítő, vetítőállvány,
vetítívászon

tantermenként 1

írásvetítő

iskolánként 2

sötétítő függöny

ablakonként, az ablakok
lefedésére alkalmas méretben

ruhatároló (fogas)

tanulók létszámának
figyelembevételével

folyosóra is elhelyezhető

szeméttároló

helyiségenként 1

Grafika, rajzterem

rajzasztal (rajzpad, rajzbak)

tanulók létszámának
figyelembevételével 1 hely

tárgyasztal (állítható)

műhelyenként 2

dobogó, paraván

műtermenként 1

mobil lámpa (reflektor)

műtermenként 2

vízcsap (falikút)

műhelyenként 1

mappatartó szekrény

tanszakonként 1

szárító és tároló állvány

műhelyenként 1

égetőkemence

iskolánként 1

agyagtároló láda

iskolánként 1

zárható vegyszertároló

tanszakonként 1

kéziszerszámok (grafikai és
mintázó eszközök) tanulónként 1

szeméttároló műtermenként 1

XI. A szülő, a tanuló, a pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei:

A szülők folyamatos, többoldalú tájékoztatása nélkülözhetetlen az eredményesség elérésében:

A növendékek tanulmányi előremeneteléről a tájékoztató füzetben havonta, a bizonyítványokban félévente kapnak tájékoztatást. Aktuális terveinkről, szerepléseinkről értesítést küldünk.

Szívesen látjuk tanulóinkat és családtagjaikat a nyílt napokon, táborozás során, a félévi és év végi hangversenyeken, fellépéseinken, kiállításainkon, vizsgáinkon, iskolán kívüli szerepléseinken, együtt zenéléseinken, alkotó napjainkon, táncházainkon.

Szülői értekezleteken, tanári fogadóórákon szívesen adunk tájékoztatást a gyermekek előrehaladásáról, esetleges problémákról, hiányosságokról.

A szülőkkel és partnereinkkel a kapcsolattartás lehetőségeként alkalmazzuk az infokommunikációs eszközöket és a különböző online csatornákat.

Mivel intézményegységünk az általános iskolában működik, így a növendékeink az iskola tanulói közül kerülnek ki. Az iskola Diákönkormányzatában (**DÖK**-ben) részt vevő gyerekeink képviselik a művészeti iskolában tanulók érdekeit is.

A Szülői Munkaközösség (**SZMK**) választott képviselői közül sok szülő gyermeke jár a művészeti alapiskola valamely tanszakára, így a kapcsolattartás a szülők – tanárok között ezen a téren is gördülékeny.

A gyermekek hiányzásairól jogszabályban meghatározott formában azonnal értesítjük a szülőket.

A pedagógiai program elfogadása és jóváhagyása

A Pedagógiai Programot a Tokaji Alapfokú Művészeti Iskola nevelőtestülete 2015. december 15-én tartott értekezletén elfogadta.

Tokaj, 2015. december 15.

P.H.

.....

intézményegység vezető

.....

hitelesítő nevelőtestületi tag

A pedagógiai programot jóváhagyom.

Tokaj, 2015. december 15.

.....

igazgató
P.H.